

povědomý dualismus nazírání, kterýž zvláště vyšší instance v odůvodněných vyřízení stížností poplatkových důsledně zastávají, a zdurazňují odlišná stanoviska práva poplatkového a občanského, jejichž předpisy se v tomto směru tím různí, že poplatnost jednání vzniká již za okolností, které občanskoprávně nestáčí ještě ku platnosti a závažnosti smluv. Dlužno však uvážiti, že už povaha věci a bezpečnost právní neměly by připustiti, aby pouhé oznámení jednotlivcov, často vlastně obmyslné, učiněné namnoze toliko ústně do protokolu, všelijakým klikyhákem podepsané, zřejmě na úkor ostatních účastníků, mohlo již postačiti ku zahájení řízení vymezovacího, v němž pokračuje se potom tak bezohledně, že ve zúčastněných spatřují se pouze utajovatelé domněle zamlčené smlouvy, s nimiž pak dle toho se jedná. Bylo by proto požadavkem nejprostší spravedlnosti a také nejprimitivnější solidnosti se strany úřadů, aby přijímána byla ohlášení smluv zamýšlených nebo již uzavřených jen od osob, jejich osobní totožnost byla by předem náležitě a věrohodně prokázána, a pouze tehdy, byla-li učiněna od obou stran smluvních, a děje-li se oznámení takové písemně, aby podání tato byla povinně opatřována ověřenými podpisy všech zúčastněných. Státní pokladna má zajisté hojně a vydatných zdrojů příjmových, pročez nemusí těžiti také z očividné neznalosti a vyložené zlovůle, neboť bylo by jí zajisté nedůstojno, kdyby z ohledů fiskálních nebylo lze učiniti přítrž svévoli jednotlivců.

Oslavu 79. narozenin presidenta republiky, T. G. Masaryka,

provází stav notářský projevem hluboké úcty a oddanosti. Byť by byly rozpory v nazírání na veřejné projevy presidentovy, v jednom zůstává — a jsem přesvědčen, že mluvím ze srdce celého stavu — jednotný, že do vlnku naší mladé samostatnosti vytyčil se vysoko státnický zjev, který v rozhárané době sociálních zápasů dovedl vnést klid a smír do vrstev neklidných a přenesl mladý stát přes hladinu ožehavých tužeb, národ, starých revolučních tradicí jak sociálních tak náboženských, do bezpečného přístavu státní samobytnosti, kde jsou uctívány jako ostrov pořádku, rozumu a vnitřní konsolidace.

Stav notářský dal výraz u příležitosti 75. narozenin presidentových svým pocitem vůči zakladateli státu — stav notářský stále chová živě a vroucí pocity oddanosti pro hlavu státu a prosí Prozřetelnost, aby pozhledání jemných, laskavých a subtilních rukou presidentových se nadále rozlévalo po všech vrstvách národa.

Dr. R. K.

O pensijním pojištění.

Zákon ze dne 21. února 1929 číslo 26 Sb. z. a nař., který jedná o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, řeší až dosud spornou otázku o tom, zda-li notářští koncipienti podléhají pensijnímu pojištění či nikoliv.

V § 1 ad. 1. se praví, že pojištěním povinni jsou úředníci (konceptní), jejichž činnost jest průpravou k tomuto povolání. Podle dřívější praxe nepodléhali notářští koncipienti pensijnímu pojištění, ježto právě byli v průpravné praxi, která byla ukončena jejich jmenováním a pensijní pojištění pro ně přestalo mít významu.

Ostatní kancelářští zaměstnanci podle téhož § ad. 2 vyjímají osoby zaměstnané čištěním, úklidem, hlášením, štěpováním, posilkami, rozmnožováním písemností pouze cestou chemickou nebo mechanickou neb podobnými pracemi, byť i vedle této hlavní činnosti konali také práce druhu jiného, podléhají pojistné povinnosti tak jako dříve. Výslovně jsou zde jmenování všichni zaměstnanci advokátů, notářů a patentních zástupců.

Předpisem o pojistné povinnosti kandidátů notářských budou ovšem značně zatíženy jak notářské kanceláře, tak kandidáti sami. Toto nepřijemné řešení zákonné jest vyváženo alespoň poněkud § 58, téhož zákona, podle něhož nároky z pojištění získané aspoň 60ti příspěvkovými měsíci, z nichž alespoň 30 bylo získáno na základě pojistné povinnosti, mohou být přes lhůtu 30 měsíců stanovenou v § 57, po případě 12měsíční

lhůtu stanovenou v § 60 zachovány bez jakéhokoliv omezení ve výši, ve které byly při zániku pojištěny, placením uznávacím poplatku 25 Kč ročně předem.

Tímto předpisem zachováti lze veškeré důchody zákonem výše citovaným upravené tedy důchod invalidní a starobní důchod vdovský, důchod vdovecký, důchody sirotčí, důchody rodičů a pohřebné.

Podmínkou ovšem je, aby pojištěnec řádně uznávací poplatek platil a to předem, jinak zaniká právo na zachování nároku.

Tímto způsobem může notář, který podléhal jako kandidát pojistné povinnosti a splnil alespoň podmínky § 58 pokud se týče § 57 a 60, pro případ svého předčasného úmrtí zachováti vdově a dítkám alespoň nejmenší důchod invalidní, který podle § 21 obnáší základní částku 3600 Kč, kterýžto důchod zvyšuje se pak o částky uvedené v tomto § za každý příspěvkový měsíc.

Ustanovení tohoto zákona jsou pro příslušníky obmyšlených stavů velmi důležitá a doufáme, že zahájená diskuse o předpisech tohoto zákona objasní některé body, které v praxi budou různým způsobem jistě vykládány.

Zádáme kolegy, aby ze své praxe případy tohoto různého výkladu zákona nám laskavě ihned sdělovali. Dr. V. S.

Z E D N E

Pan I. prezident nejvyššího soudu Dr. Popelka zaslal výkonnému výboru našeho spolku tyto dny děkovný příspěvek učiněný projev, uveřejněný v únorovém čísle našeho listu.

Přípis ten, v němž pan první prezident projevuje radost, že tím uzavřen byl kruh shrnující v sobě všecken československý svět právníký (soudcovstvo, advokacii a notářství), bude uložen v archivu našeho spolku jakožto vzácný dokument, jak daleko odvážila se troufalost německá vůči národnímu rázu našeho československého státu.

Osobní. President republiky vyslovil rozhodnutím ze dne 15. února 1929 notář. úředníku v Uh. Ostrohu, nyní žijícímu na odpočinku ve Starém Městě u Uh. Hradiště, panu Inocenci Spatziererovi uznání za věrnou a svědomitou službu, kterou konal více než 50 let v notářské kanceláři v Uh. Ostrohu.

Fond Dra Karla Bařka. Spolek československých kandidátů notářství usnesl se ve své výborové schůzi ze dne 16. března 1929, aby k uctění památky zesnulého notáře pana Vladimíra Skrovného v Humpolci, vzácného stavovského pracovníka, milého přítele a víceletého starosty Spolku kandidátů, jehož předčasné smrti vzpomněl Spolek vřelou posmrtnou vzpomínkou, věnována byla částka 100 Kč Bařkovu fondu.

Zesnulému bude zachována pro vždy čestná památka.

JUDr. Florian Drápal: Glosy k civilnímu procesu. Nakladatelství Humana, Letovice 1926. — Týž: Ze sporného a nesporného řízení. Nakladatelství Anima, Brno, 1927. Cena 26 Kč. — Autor není nováčkem na poli procesní literatury. Vydal již několik spisů velmi pozoruhodných na př. »Kompetence civilních soudů de lege ferenda«. Také v přítomných spisech pojednává zajímavým způsobem o celé řadě otázek z civilního sporného i nesporného řízení, na které sebevědomě odpovídá. Většinou zabývá se praktickými případy, které rozebírá, cituje při tom bohatou literaturu i judikaturu, což budí respekt a uznání. Na př. v jediném jen pojednání »Jak uplatníme materiální kompensaci podle formálního práva« cituje více než dvacetpět rozhodnutí. Lze tedy obě knihy právníkům theoretikům i praktikům vřele doporučiti. Já bych spíše autora než veřejnost na něco upozornil. Je dobře totiž, máme-li sebevědomí, vždyť to sjednává duševní klid a budí důvěru v úspěch, ale současně je radno šetřiti citů soupeřových (viz str. 65, 71 a i.). A vytýká-li již autor v samostatné stati nejvyššímu soudu jeho styl (str. 181), nečiní právě ideální dojem, čteme-li v jeho knize takové perly »jako rozhodování o žalobcově návrze (!)« a i. toho druhu. Ostatně lze doufat, že autor se napraví, doznává-li sám, že podléhl sugestivnímu vlivu zbyrokratického prý slohu nejvyššího soudu. F. v. p.

K boji o uzákonění nového notářského řádu. »Notariats-Zeitung« Spolku německých notářů přináší v lednovém čísle zmínku o tom, že prý komory brněnská, olomoucká a opavská učinily jednomyslné usnesení ve smyslu náhledu, obsaženého v úvodním článku tohoto čísla pod záhlavím »Zum Neujahr!«.

Vzhledem k tomu, že v článku tom zasazuje se pisatel za skutečnění požadavků německých notářů, totiž, aby odpadla definice notáře jako státního orgánu, aby ponechány byly malé komory, aby rozšířena byla autonomie notářského stavu a aby vyloučeno bylo použití jazykového zákona na listinnou agendu notářů, činí tato zmínka dojem, jako by také české komory stavěly se za neuskutečnitelný a nemožný požadavek Spolku německých notářů, na který ani čeští notáři a také žádná česká politická strana přistoupiti nemůže.

Notářská komora v Praze upozornila svým presidentem výše uvedené české komory na tento článek a uveřejňujeme nyní došlou odpověď notářské komory v Brně:

«K dopisu pana Dra Jar. Čulíka, předsedy notářské komory v Praze, adresovanému na předsedu notářské komory v Brně, ze dne 19. II. 1929, pokud se týče tvrzení, obsaženého v článku »Zum Neujahr!« v lednovém čísle časopisu »Notariats-Zeitung«, v němž tvrdí pisatel podepsaný značkou »gr«, jakoby notářská komora v Brně učinila jednomyslné usnesení ve smyslu náhledu pisatelova, totiž, aby odpadla definice notáře jako státního orgánu, aby ponechány byly malé komory notářské, rozšířena autonomie notářského stavu a vyloučeno použití jazykového zákona na listinnou agendu notářů, usnesla se podepsaná komora ve svém řádném sezení dne 1. března 1929 na následujícím: Podepsaná notářská komora nesouhlasí s článkem »Zum Neujahr!«, prohlašuje výslovně, že dosud nikdy žádného usnesení ve smyslu náhledu pisatelova nečinila a vyslovuje pamu presidentu Dru Jar. Čulíkovi za účinné a mužné hájení zájmů notářského stavu nejsrdčnější dík. — Prosíme slušně, aby toto jednomyslné usnesení podepsané notářské komory bylo vzato laskavě na vědomí.

Notářská komora v Brně, dne 5. března 1929.

Předseda: Tesař v. r.»

Podobně i notářská komora v Olomouci oznámila, že připravuje odpověď na dotčený článek »Notariats-Zeitung«.

Vyjímá se proto prapodivně tvrzení pisatelovo v článku »Zum Neujahr!«, tvrdí-li, že i komory české s náhledem jeho souhlasí.

Vzhledem na projev uvedených dvou komor a i na projev některých příslušníků německých kolegů, kteří výslovně projevíli souhlas s akcí našeho spolku za uzákonění osnovy notářského řádu ministerstvem navržené, pokládáme za nevhodno a zbytečno nadále se tímto článkem zabývat, neboť zdá se, že celý odpor proti navržené osnově notářského řádu vychází a živěn jest pouze několika málo jedinci na úkor našeho stavu, který odkladem uzákonění nového notářského řádu přichází o značné materiální výhody.

Označení soudů a státních zastupitelstev. Dnem 15. března 1929 nabyl účinnosti zákon z 9. listopadu 1928 čís. 201 Sb. z. a n. o úpravě některých organizačních otázek v oboru soudnictví. Mimo úpravu úředních titulů soudců a koncepčních úředníků státně-zastupitelstev, obsahuje zákon ten zejména předpisy o novém — a to pro oblast celé republiky jednotném — označení soudů.

Tímto dnem zanikla označení:

1. »zemský soud« pro sborové soudy I. stolice v Praze, Brně a Opavě, dále označení »sedric« pro sborové soudy I. stolice na území Slovenska a označení »soudní stolice« pro sborové soudy I. stolice na území Podkarpatské Rusi. Na místo těchto označení nastupuje vesměs jednotné označení »krajský soud«;

2. »vrehní zemský soud« pro sborové soudy II. stolice v Praze a Brně, jakož i označení »soudní tabule« pro sborové soudy II. stolice v Bratislavě a Košicích.

Vykonává-li okresní soud po případě krajský soud v některém místě pravomoc výhradně ve věcech civilních, exekučních, trestních nebo obchodních, připojuje k svému označení ještě další označení »civilní«, »exekuční«, »trestní« nebo »obchodní«.

Tedy na př.: »okresní soud civilní pro Brno-okolí«, »okresní soud exekuční v Praze«, »okresní soud trestní v Brně«, »okresní soud obchodní v Praze«, »krajský soud civilní v Praze«, »krajský soud obchodní v Praze«, »krajský soud trestní v Brně«.

V označení úřadů, zmíněných v § 3 zák. č. 201/28, nenastává proti nynějšímu stavu žádná změna.

Mimo to prohlašuje ustanovení poslední věty § 12 zák. č. 201/28 za nepřipustno, aby soudcové ve výslužbě při provozování advokacie a při obhajobování ve věcech trestních užívali jakéhokoliv úředního titulu. Dnem účinnosti zákona, t. j. dnem 15. března 1929, jest užívati tudíž v označení těchto výrazů:

1. Pro soudy:

- a) okresní soud nebo okresní soud;
- b) krajský soud nebo krajský soud;
- c) vrehní soud nebo vrehní soud;
- d) Nejvyšší soud nebo Nejvyšší soud.

2. Pro úřady podle § 3 zák. č. 201/28:

- a) státní zastupitelství nebo státní zastupitelstvo;
- b) vrehní státní zastupitelství nebo vrehné státní zastupitelstvo;
- c) generální prokuratura nebo generálna prokuratúra.

Z Věstníku ministerstva spravedlnosti

číslo 2., roč. XI. (1919).

Kolkování některých podání ve věcech pozůstalostních.

Připomíná se soudům v Čechách a na Moravě-Slezsku výnos ministerstva financí ve Vídni ze dne 24. července 1907, č. 90755/6, který po úpravě citace sazebních položek nyní obvykle zní:

I. V protokole o projednání pozůstalosti nebo v podání obsažená žádost za udělení legitimace k výmazu:

1. zůstavitelových práv, která vážnou už jen indebite;
2. zůstavitelových práv, která, ježto byla zajištěna na nemovitostech dědicových, zanikla jure consolidations; a

3. práv na opakující se plnění, která jsou zapsána jen na čas zůstavitelova života, je-li v tomto případě žádost podána před uplynutím tří let ode dne úmrtí (§ 34, odst. 2 knih. zák.), je projevem vůle strany (dědice), v němž strana prohlašuje svolení k výmazu, a podléhá tedy jako právní listina podle § 1 A 3 popl. zák. resp. saz. pol. 49/43 m) a 69/79 a) 2. zák. ze dne 13. prosince 1862, č. 89 ř. z., podle povahy konkrétního případu podle saz. pol. 19/101 I. A n) poplatku podle stupnice II. z hodnoty zrušeného práva nebo podle saz. pl. 19/101 II b) cit. zák. z roku 1862 kolkovému poplatku pevnému.

Sejde-li se několik takových případů v jedné žádosti, je nutno podle § 4 připomínek k sazebním ustanovením změněným citovaným zákonem zapraviti každý z těchto poplatků samostatně, resp. sejde-li se několik případů, jež jsou podřaděny pod sazební položku 19/101 II b), zapraví se pevný poplatek 5 Kč stanovený v této saz. pol. jen jednou.

Podá-li se v případě uvedeném shora pod č. 3 žádost za legitimaci k výmazu po uplynutí tří let ode dne úmrtí oprávněné osoby a nebyla-li povolena poznámka žaloby o zaplacení nedoplatků (§ 34 posl. odst. knih. zák.) nebo má-li žádost za legitimaci k výmazu za předmět výmaz zůstavitelových práv na plnění se opakující, zapsaných na dobu života, na př. doživotního práva na byt, nemůže býti těmto žádostem přiznána povaha listiny, poněvadž v tomto případě výmazného prohlášení není třeba (§ 34, odst. 1. knih. zák.).

II. Úřední listiny vydané od pozůstalostního soudu při vyřízení těchto žádostí nejsou jako úřední vyhotovení podle saz. pol. 99/7 i) popl. zák. předmětem kolkového poplatku. (C. 51173/1928.)

Poplatky z posledních pořízení.

O poplatcích z posledních pořízení platí podle výnosu ministerstva financí ze dne 20. prosince 1928, čís. 118.621, tyto předpisy:

I. V Čechách a na Moravě-Slezsku.

1. Poplatek z posledních pořízení činí 8 Kč z prvního archu a 5 Kč z každého dalšího archu (saz. pol. 19/101 I A 1) popl. zák. a § 3 připomínek k sazbě zák. č. 89/1862 s použitím § 1 d) zák. č. 54/1925.

2. Tento poplatek se zapravuje toliko tenkrát, dojde-li podle posledního pořízení k majetkovému převodu a nejde-li o pozůstalost, jejíž hodnota beze srážky dluhů a břemen nepřevyšuje 100 Kč cit. saz. pol., § 49 odst. 1., č. 1. a odst. 2., č. 1. saz. pol. 16 pozn. 10 a saz. pol. 17, písm. b), čís. nař. č. 278/1915.

Poplatek se vyměřuje zároveň s dávkami z pozůstalostního převodu (s daní z obohacení a s poplatky z ní spojenými) a vážne na pozůstalosti (cit. pod č. 1 saz. pol.).

Jak se vyměřují pozůstalostní dávky, jest uvedeno v §§ 44—46 min. nař. č. 397/1915. Podle nich je vyměřují buď soudy nebo orgány správy finanční. V prvním případě se dávky platí kolky a stejně se tedy platí i poplatky z posledních pořízení. V druhém případě zase vyměří pozůstalostní dávky, a tedy i poplatky z posledních pořízení, orgány správy finanční.

II. Na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

1. Vše poplatek je táž, jaká je uvedena pod č. I. 1. (§ 74 zák. čl. XI. 1918 s použitím sazby § 1 d) a e) zák. č. 54/1925).